

Erlang

410572

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Poczta polowa Nr.53

~~xxxxxx~~ d. 12. lipca 1920 r.

ODDZIAŁ II.

Ew/6. Nr. 28644 (II.)

TAJNE

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

Przedkłada się do wiadomości raporty Rotmistrza Bogusławskiego z Rewla Nr.327 (20, dotyczący spraw politycznych, i Nr.328 (20, dotyczący spraw ekonomicznych.

2 załączniki.

Za zgodność:

[Handwritten signature]

Szef Oddziału II.

B O Ł D E S K U Ł m.p.

Pułkownik.

O t r z y m u j ą :

Adjutantura Generalna
M.S.Wojsk. Oddział II.
M.S.Zagranicznych.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

OGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

Dz. *410572* dnia *13/12/20* r.
2 załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

144

137

N° 328/20

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Rewel, 23 czerwca 1920.

410612

TAJNE!

acw

REFERAT EKONOMICZNY.

Od chwili zawarcia pokoju z bolszewikami Rząd Estonski zwrócił baczną uwagę na uruchomienie i wzmożenie uruchomionych już zakładów przemysłowych które rozwijały już działalność w czasach przedwojennych. O stanie gospodarczym kraju w czasie przedwojennym i perspektywach jego na przyszłość traktował obszerniej poprzedni nasz raport. Obecnie zwraca się uwagę na te wysiłki rządu i koszt przemysłowych, które poczynione zostały w chwili ostatniej.

DZIAŁALNOŚĆ ESTONSKIEGO PRZEMYSŁU W OSTATNIEJ DOBIE.

Największą intensywność wykazuje przemysł papierowy na czołcho którego wysuwa się "Połnocne Tow. Akc." w Rewlu, którego produkcja przedwojenna przekraczała 1000000 pudów rocznie. Obecnie w towarzystwie tem zaangażowane zostały kapitały Banku Azowsko-Donskiego, dyrektor "Tow. Połnocnego" Borys Abramowicz Komenko czyni osobiscie znaczne zabiegi zagranicą celem nawiązania odpowiednich stosunków handlowych, zwiększenia kapitału i znacznego wzmożenia produkcji. Wszystkie papiernie są w trakcie związania się w syndykat fabryk papieru. Od syndykatu uchyla się jedynie fabryka "Kajl" w Kopa Kajlu (produkcja przedwojenna 400000 pudów). Wyżej wymienione fabryki oparte są na kapitałach miejscowych i rosyjskich. Produkcja fabryk tych w chwili obecnej przedstawia się poważnie, stale wzrastając wytwarza ona poważną konkurencję przemysłowi papiernemu Finlandji.

Przemysł włóknisty w znacznej mierze uruchomiony pracuje dobrze Fabryka Bałtycka w Rewlu w ostatnim roku dała 20% dywidendy plus darmo drugą ilość akcji posiadanych przez właścicieli.

W przemyśle cementowym z dwóch większych fabryk "Portkunda" i "Asserin" pracuje tylko "Portkunda". Produkcja znaczna, eksport na Szwecję, cena beczki cementu do 700mk.est. Akcje Tow. "Portkunda" posiadają Dom Handlowy Thomas Kleigels i syn, bar. Rosen i Shell.

Tow. Akc. "Dwigatiel" budujące przed wojną wagony (1800 robotników, produkcja przedwojenna 150 wagonów osobowych, 3000 towar.) obecnie zajęte jest wyłącznie remontem wagonów należących do Eston Towarzystwo to znajduje się już od dłuższego czasu w stanie likwi-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

- 2 -

dacji. Zarząd fabryki przejął Rząd Estonski.

"Rosyjsko Bałtyckie Tow. Akc." budowy statków w Rewlu częściowo podczas wojny ewakuowane do Rosji sprzedane zostało Anglikom. Na czele grupy finansistów angielskich stoi Roman Michajłowicz Lowiagin b. dyrektor Departamentu Handlu i Przemysłu w rządzie rosyjskim. Zebranie organizacyjne nowych akcjonariuszy odbędzie się 31 lipca.

Z innych fabryk zaczyna pracować Tow. Akc. "Noblessner" (budowa statków) i fabryka Krull'a (maszyny ochładzające, prasy do torfu i pług).

EXPLOATACJA ŻUPKU PALNEGO.

W poprzednim raporcie zwracaliśmy uwagę na tzw. Żupek palny, które stanowi naturalne bogactwo Estonji. Żupek ten obejmujący spory teren od Narwy do Rewla, według obliczeń Rządu Estonskiego powinien być zastąpić węgiel kamienny. Przeprowadzono z nim szereg prób. Początkowo próby te przeprowadzali Finlandczycy. Po otrzymaniu dodatnich rezultatów Finlandja traktowała o koncesję eksploatacji tych terenów. Rokowania w tej sprawie nie doprowadziły do celu co stało się jedną z przyczyn znacznego oziębienia wzajemnych stosunków handlowych obu krajów. Ostatnio Żupkiem palnym zainteresowali się Anglicy i ich starania w kierunku wydzierżawienia tych terenów i otrzymania prawa wyłączności w eksploatacji traktowane są przez rząd Estonski bardzo przychylnie. Na czele grupy finansistów i przedsiębiorców angielskich stanął p. Oganian kaukazyk z pochodzenia. Żupek palny daje się zastosować do fabryk i maszyn transportowych przy odpowiedniej konstrukcji pieców.

Obecny stan transportu kolejowego w Estonji składa się z 100 lokomotyw, z których 35 musi podlegać remontowi i ca. 4000 wagonów w tej liczbie 1000 osobowych.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

MACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 41067 dnia 12/10 1920 r.
szac. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York